

Pretexte pentru lectură

Imperiul și civilizația

de Ionuța Natalia Iorga

În ansamblu, cartea exploatează șase mari teme. Toate oferă panorama unor societăți evolutive, care parcurg, de-a lungul secolelor, experiențele construirii identitare. Paradoxal, evoluția economică coincide cu degradarea în plan socio-etic. Competiția, știința, dreptul la proprietate, medicina, societatea de consum, etica muncii constituie tot atâtea motive în dezbateră privind supremația, dar și cauze pentru un viitor incert al Vestului. Pornind de la aceste teme, autorul britanic reiterează declinul politic și militar al marilor imperii orientale și implicata dezvoltare a imperiilor coloniale și maritime europene, pentru ca în final să afirme existența unor puternice dezechilibre financiare și identitare pe terenul *imperiului neproclamat american*. Cartea se constituie, așadar, într-o teză care afirmă ciclicitatea ritmurilor de creștere și descreștere a marilor civilizații economice.

Gândirea trecutului este conceptul pe care autorul britanic îl repune în circulație prin intermediul textului său. *Vestul și Restul* devine un studiu care privește societatea ca pe un resort ce impune transformarea perpetuă a indivizilor, a mentalităților, a obiceiurilor și a culturii. Fără de conformism, istoricul investighează cauzele marilor declinuri ale unor imperii care au constituit de-a lungul secolelor centre de influență militară și ideologică.

Cea mai importantă premisă a cărții (de la care are loc întreaga discuție pe teme prooccidentale) este aceea că Europa precivilizațiilor comerțului era o zonă a competiției economice, fapt care a influențat progresul și bunăstarea ulterioară a statelor maritime. Într-o epocă în

Niall Ferguson, *Civilizația. Vestul și restul*,
Editura Polirom, Iași, 2011

care individualitatea era tolerată și respectată doar în cercurile nobiliare, iar restul populației era reprezentat și legi-timat exclusiv de instituția suveranului, expansiunea teritorială însemna, fără doar și poate, șansa unei eliberări permanente.

Între definițiile pe care istoricul Niall Ferguson le dă civilizației se numără și aceea care lasă să se înțeleagă faptul că, dincolo de a fi o enumerare de termeni, civilizația înseamnă bunăstare, politică, sănătate și economie – toate corect înțelese. Superioritatea Vestului proclamă, în concepțiile autorului, o cucerire a vieții prospere și emancipate, dar și o reconfigurare a hărților geopolitice ale Europei ultimelor secole. Considerat a fi atuul care a produs marea schimbare la nivelul gândirii occidentale, dreptul de proprietate constituie, de asemenea, un element cheie în dezbateră privind expansiunea civilizației Occidentale.

Toate aceste idei, ca și lejeritatea discursului și acuratețea demonstrației se dovedesc remarcabile. Nu pot trece neobservate o excelentă argumentație, un spirit analitic activ, luciditatea și concizia care seduc și care recomandă cartea lui Niall Ferguson ca pe o apariție editorială de primă mână.

